

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Caisîn Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui

Caisîn Nicolai Mihail,

născut la 24 octombrie 1976, originar și domiciliat pînă la reținere în r-nul Sîngerei, s. Bilicenii Vechi

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 02 septembrie 2013 - pînă la 07 iulie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 06 august 2014 - pînă la 15 octombrie 2014 (instanța de apel);*
- 3. de la 14 ianuarie 2015 - pînă la 18 februarie 2015 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 07 iulie 2014, Caisîn Nicolai a fost condamnat în baza art. 217¹ alin.(3) lit.f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul farmaceuticii sau în alte domenii în care are loc circulația substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționată pe un termen de probă de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Caisîn Nicolai, într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, cu scopul circulației ilegale a substanțelor narcotice în scop de însușire, aflîndu-se în mun. Bălți, ilegal a procurat substanța narcotică „marihuana”, pe care a păstrat-o pînă la data de 21 iulie 2013, unde urma să o consume împreună cu Lavric Denis. Însă, aproximativ la ora 00³⁵, a fost stopat de către colaboratorii de poliție pe str. M. Sadoveanu, în apropierea imobilului nr. 25, fiind

suspectat că păstrează asupra sa substanță narcotică și fost supus percheziției corporale, în urma căreia, în regiunea mîneicii stîngi a scurtei, a fost depistat și ridicat un pachet de polietilenă, în care se afla masa vegetală mărunțită de culoare verde cu miros specific, care, potrivit raportului de expertiză nr. 1766 din 09.08.2013, reprezintă marihuană.

Masa totală a substanței narcotice – marihuana, constituie 99,4 grame, ce constituie proporții mari potrivit Hotărîrii Guvernului R.M. nr. 79 din 23 ianuarie 2006.

Tot el, urmărind scopul înfăptuirii circulației ilegale a substanțelor narcotice, într-o zi nestabilită, la începutul primăverii an. 2013 a semănat și cultivat în grădina casei sale, din s. Biliceni Vechi, r-nul Sîngerei, 22 plante de cînepă, pe care le-a prelucrat în scop de înstrăinare, pînă la 14.08.2013, cînd în rezultatul percheziției, au fost depistate 22 plante de culoare verde, cu rădăcină, tulpină și frunze, care potrivit raportului de expertiză nr.1799 din 15.08.2013, reprezintă plante de cînepă, care este inclusă în lista nr.3 „Plantele care conțin substanțe narcotice, substanțe psihotrope”, ce constituie cantități mari.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a contestat-o cu apel, care, din motivul blîndeții pedepsei, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare a lui Caisîn N. la 4 ani închisoare, în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

În argumentarea apelului a invocat că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blîndă, neproportională celor comise de inculpat și urmările care puteau fi produse, instanța de fond urma să țină cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, persoana vinovată, de circumstanțele cauzei și anume că inculpatul la momentul comiterii infracțiunii cu toate că avea antecedent penal stins, fiind caracterizat negativ, prin urmare inculpatul nu a conștientizat faptele comise și nu va fi atins scopul de corectare și reeducare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri.

- Caisîn Nicolai a fost condamnat în baza art. 217¹ alin.(3) lit.f) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu

privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legale de circulația substanțelor narcotice pe un termen de 2 ani.

5. Instanța de apel, a menționat că instanța de fond corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, probele au fost apreciate în modul corespunzător, făcând o încadrare juridică legală a acțiunilor inculpatului, vinovăția căruia și calificarea acțiunilor nefiind contestată.

Totodată, Colegiul penal a conchis că, pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, iar instanța de fond la stabilirea acesteia, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 Cod penal, precum și criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de persoana inculpatului, care nu este la prima abatere.

În consecință instanța de apel a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului Caisîn N. este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate.

La fel, instanța a respins solicitarea acuzatorului de stat privind stabilirea în privința inculpatului a pedepsei închisorii, cu executarea în penitenciar de tip închis, menționând că, potrivit prevederilor art. 72 alin.(4) Cod penal, în penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și persoanele care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă.

Inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă și acesta nu se află în stare de recidivă, fiind condamnat ultima dată prin sentința Judecătorei Sîngerei din 29.11.2007 în baza art. 171 alin.1, 179 alin.2, cu aplicare art.84, 85 Cod penal, definitiv fiindu-i stabilită pedeapsa de 3 ani 2 luni și 20 zile închisoare, adică pentru săvârșirea unor infracțiuni mai puțin grave.

Astfel, conform art. 111 alin.(1) lit.g) Cod penal, se consideră ca neavând antecedente penale persoanele condamnate la închisoare pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave – dacă au expirat 2 ani după executarea pedepsei.

Luând în considerație că Caisîn N. anterior a fost condamnat (29.11.2007) și, din momentul executării pedepsei pînă la comiterea prezentelor infracțiuni au expirat 2 ani, termen care a expirat în luna februarie 2013.

În speță, instanța a constatat, că inculpatul a săvârșit infracțiunile *într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală*, cu scopul circulației ilegale a

substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, ilegal a procurat – marihuana, pe care a păstrat-o pînă la 21 iulie 2013, precum și într-o zi la începutul primăverii an.2013, a semănat și cultivat în grădina casei sale, 22 plante de cînepă.

Prin urmare, de către organul de urmărire penală nu a fost stabilită data concretă, cînd au fost procurate, semănate și cultivate substanțele narcotice, s-a ajuns la concluzia că inculpatul la momentul comiterii infracțiunilor avea antecedentele penale stinse, astfel, nu se afla în stare de recidivă, din care motiv instanța de apel i-a stabilit pedeapsa închisorii, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

6. Împotriva deciziei nominalizate a declarat recurs ordinar inculpatul, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, solicită, casarea acesteia, cu menținerea sentinței instanței de fond, invocînd că hotărîrea contestată este una nefondată, deoarece pedeapsa a fost individualizată contrar prevederilor legale.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, menționînd că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, pe motiv că temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute la art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, iar pedeapsa a fost stabilită inculpatului în limitele sancțiunii articolului incriminat.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Or, art. 427 alin.(1) CPP, prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor imputate, criticînd hotărîrea atacată doar în latura stabilirii pedepsei, *referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal*, semnalînd temeiul de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și anume că, *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

Reieșind din prevederile art.414-415 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și este în drept de a casa sentința parțial sau total, pronunțînd o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

În cauza dată, instanța de apel a îndeplinit aceste prevederi ale legii.

După cum se observă din textul deciziei instanței de apel, aceasta judecînd apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, menționînd că prima instanță la stabilirea termenului pedepsei inculpatului nu a ținut în deplină măsură cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, stabilindu-i în această parte o pedeapsă inecheabilă.

În acest sens, instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul penal reține că lui Caisîn Nicolai în baza art. 217¹ alin.(3) lit. f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 4 ani închisoare.

Pedeapsa penală, potrivit art. 61 Cod penal, este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni din partea condamnaților, cît și a altor persoane. Or, ca măsură de constrîngere, pedeapsa are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încît inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, avînd ca finalitate

stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor de generalizare a pedepsei (art.75 Cod penal), continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului. Suspendarea condiționată (art.90 CP), ca mijloc de individualizare a executării pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea acesteia, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc persoana infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a acestuia la această măsură de individualizare judiciară a pedepsei.

Colegiul penal ține să menționeze că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just a concluzionat că prima instanță numindu-i lui Caisîn N. o pedeapsă condiționată, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare ale acestor prevederi, deoarece infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) Cod penal, face parte din categoria celor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii pe un termen de la trei la șapte ani, de persoana inculpatului care anterior fiind condamnat pentru infracțiuni similare, însă careva concluzii nu a făcut, săvârșind din nou o infracțiune cu intenție. O pedeapsă mai blândă nu va asigura atingerea scopului pedepsei, deoarece inculpatul anterior a executat deja pedeapsa cu închisoare, însă nu s-a corectat.

Ținând cont de toate circumstanțele prezente în speță, Colegiul

consideră, întemeiată concluzia instanței de apel, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ce ar permite aplicarea în privința inculpatului prevederilor art. 90 Cod penal, iar corectarea ultimului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal, statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Caisîn N. de către instanța de apel (4 ani închisoare), a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Potrivit recursului, inculpatul critică măsura de pedeapsă aplicată, ca fiind una prea aspră, astfel, în opinia acestuia, s-a comis o eroare de drept, însă, eroarea stipulată în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referire în recurs nu este prezentă în cauză, deoarece instanța de apel a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul penal conchide, că hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat de către inculpat urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Caisîn Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 15 octombrie 2014, în cauza penală în privința lui *Caisîn Nicolai Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 12 martie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti